

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Mostě rozhodl v hlavním líčení konaném dne 30. května 2013 v Mostě, v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Petry Staré a přísedících Hany Bidlové a Jarmily Sipplové, **t a k t o :**

obžalovaný

[REDACTED],

nar. [REDACTED],

se podle § 226 písm. b) tr. řádu

z p r o š ť u j e o b ž a l o b y

státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Mostě sp. zn. 1 ZT 38/2012 ze dne 11.05.2012, která mu kladla za vinu pokus zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, § 145 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že dne 01.01.2012 v době okolo 02.30 hod. až 03.00 hod. v obci Klíny čp. 201, před vchodem do restaurace Emeran, po předchozí slovní rozepři a následném fyzickém konfliktu napadl otevíracím nožem s ostřím délky 8 cm poškozeného [REDACTED] a způsobil mu tak povrchní bodnou ránu kůže a podkoží vnitřní části pravé lopatkové krajiny a řeznou ránu levého boku, pronikající do podkoží, dlouhou zhruba 8 cm, s odpovídající dobou léčení v trvání jednoho týdne, přičemž poškozenému při útoku tímto bodnořezným nástrojem (nožem) hrozilo proniknutí do tělesných dutin a poraněním hrudních a břišních orgánů, kdy by se jednalo o závažné poranění ohrožující poškozeného na životě, eventuálně i s následkem smrti,

n e b o ť

v žalobním návrhu označený skutek **není trestným činem.**

Podle § 229 odst. 3 tr. řádu se [REDAKCE] a VZP ČR, Orlická 4/2020, Praha 3, IČO 41197518 s nárokem na náhradu škody odkazují na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í :

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Mostě podal na [REDAKCE] obžalobu pro pokus zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, § 145 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním popsáním ve výroku tohoto rozsudku. Provedeným dokazováním v rámci hlavního líčení byl zjištěn následující skutkový stav.

Obžalovaný [REDAKCE] v přípravném řízení využil svého práva k věci odepřít vypovídat s tím, že se cítí být nevinný, protože jednal v rámci nutné obrany. V rámci dokazování před soudem pak uvedl, že ten večer v dané restauraci pil a tancoval s [REDAKCE] [REDAKCE] který mu pak pomohl, ostatních si nevšiml. Ztratila se mu peněženka, servírka chtěla, aby odešel, ale on zůstal, přišel k němu pán s bradkou, jehož jméno zjistil ze spisu – [REDAKCE], vyvedl ho ven a ihned ho napadl. Obžalovaný uvedl, že dle svého názoru byl v bezvědomí, probral se na zemi, kdy poškozený na něm ležel. Před tím s poškozeným žádný konflikt neměl, neznal ho. Nůž u sebe běžně nosí, bránil se. Útočníků bylo víc, někdo ho mlátil, šlapali mu na nohu, léčil se půl roku, měl zlomený nos a lící kost. Později se dozvěděl, že útočníků bylo víc. Vše vypuklo pro tu peněženku, když přijela policie a chtěla doklady, tak barmanka jeho peněženku přinesla, občanský průkaz nebyl na svém místě, chyběly peníze. Policie ho spoutala, hledali nůž, ostatní za ním chodili a vyhrožovali mu, že znají adresu, že si vše opsali z občanského průkazu, čemuž věřil, když občanský průkaz byl na jiném místě. Barmanka si tykala s policistou, nikdo ho neošetřil, odvezli ho na služebnu, až posléze na ošetření, byl hospitalizován. Operovali mu oboustranně kotník, lící a nosní kosti byly bez posunu, zahojily se samy, měl problém s viděním na jedno oko. K popisu nože uvedl, že byl menší, zavírací, oranžové barvy.

K průběhu konfliktu uvedl, že když se probral a otevřel oči, tak poškozený na něm seděl, už ani moc nevnímal bolest, nahmatal nůž, který obvykle nosí v pravé kapse, otevřel ho a nožem se ohnal, aby ho poškozený nechal být. Situaci pro sebe vnímal jako těžkou, cítil se slabounký. Domnívá se, že se nožem ohnal ještě podruhé, pak ho někdo chytil za ruku, tlačil mu ji směrem na břicho, bránil se, prořízl si celý palec na pravé ruce, jak se snažil chytit ostří, palec nyní skoro necítí. Pak poškozený někam odběhl, přesně si nevzpomíná, co udělal s nožem, jestli ho zahodil on nebo někdo jiný. Venku ho nejprve pan [REDAKCE] napadl úderem pěstí, upadl na zem, byl v bezvědomí. Když se probral, ležel na zádech ve sněhu, levou ruku mu někdo držel, měl ji nataženou rovně od těla. Cítil, že mu někdo dupe-šlapa po noze, cítil, jak se kotník pne. Nad sebou viděl siluetu, neví, jak ho ten člověk držel, špatně se mu dýchalo a cítil údery do obličeje. Vyděsil ho pocit, že nemůže dýchat. Ten člověk, jehož siluetu viděl, na něm obkročmo seděl, opakovaně ho mlátil do obličeje, bolest z ran jako by nevnímal, jen ví, že takto byl mlácen. Držení ruky, šlapání na nohu, zasednutí a mlácení do obličeje probíhalo současně. Nedovedl odhadnout, jak dlouho všechno trvalo, snažil se nejprve pravou rukou tu osobu dostat od sebe, pak se rozhodl, že použije nůž. Uvedl, že má povědomí o obraně, věděl, že to bude problém, ale nic jiného mu nezbývalo. Dvakrát máchnul, pak si rozřízl palec, měl rozříznutou bundu, mlácení pokračovalo, vnímal vše jako ve tmě a slyšel, jak se blíží hlas Petra Zurka, který ho zalehl svým tělem, chránil ho a vše skončilo. Od ledna asi do května se léčil.

Byl 14 dní v nemocnici, týden se čekalo na operaci, než splaskne otok, byla prováděná neurologická vyšetření, magnetická rezonance, pak začala léčba očí, po operaci ho propustili do domácího léčení, následovaly rehabilitace, minimálně 4 měsíce byl mimo pracovní činnost.

Svěděk – poškozený [REDAKCE] uvedl, že v uvedený den slavili Silvestra, někdy po půlnoci přišel do restaurace, kde v minulosti pracoval. Řešil se tam problém, že servírce se ztratil mobil. Pan [REDAKCE] vyšel ven za nějakými dvěma kluky, dohadovali se, ti dva byli cizí, pan [REDAKCE] si asi myslel, že to odcizili. Svědek taky vyšel ven, začala tam strkanice, strčil do obžalovaného, který ho strhl za triko a než vstali ze země, utržil dvě bodné rány, cítil, jak mu teče krev ze zad a z boku. Ostatní ho odtáhli, čekal na sanitku. Ani obžalovaného, ani [REDAKCE] do té doby neviděl, neznal je. Když s obžalovaným upadli, tak obžalovaný byl dole, asi na zádech, on upadl na něj, myslí si, že byli obličejí k sobě a když se ohlédl, tak viděl nůž v jeho ruce. Svědek vykřikl, že má obžalovaný nůž a to až poté, když spadli na zem, protože ten nůž viděl. Obžalovaný ho držel v ruce, není si jistý v které.

K průběhu konfliktu uvedl, že nejprve se strkali pan [REDAKCE] s panem [REDAKCE], viděl, že obžalovaný jde směrem k nim, tak do něho strčil. Ven za [REDAKCE], obžalovaným a [REDAKCE] šel proto, že telefon byl jeho kolegyně, pan [REDAKCE] je jeho kamarád a šel ven s dvěma kluky. Když se obžalovaný blížil ke [REDAKCE] se [REDAKCE], tak do něj strčil. Obžalovaný ho chytil za triko a stáhl ho na zem jak padal, on spadl na něj, ležel na něm, když vstával cítil, že mu teče krev. Žádné údery obžalovanému nedal, ani jsem žádné nedostal, neumí si vysvětlit, jak došlo k zranění obžalovaného. Předmětný nůž viděl, když byli na zemi, neví, odkud ho obžalovaný vyndal, jestli měl obžalovaný v ruce nůž ve chvíli, kdy šel proti němu, že do něj strčí, neví, jestli ho obžalovaný bodl, jak padali. Neví, kdy obžalovaný vytáhl nůž, zda když padali, nebo když vstávali. Ránu utržil do levého boku a pod pravou lopatku. Následně uvedl, že ve chvíli, kdy šel proti obžalovanému, že do něj strčí, tak žádný nůž neviděl. Venku bylo kromě něj, obžalovaného, [REDAKCE] a [REDAKCE] ještě pět až šest osob.

Svěděk [REDAKCE] uvedl, že zná poškozeného [REDAKCE], ten den byl v restauraci, skončila mu směna. Na baru se ztratil telefon, podezíral dva kluky, všichni ostatní se vzájemně znali. Požádal je, aby s ním vyšli ven, telefon prozvonil, slyšet nebyl, omluvil se, obžalovaný měl k tomu nějaké námitky. Poškozený [REDAKCE] vyšel ven, obžalovaný šel směrem k nim a poškozený do něj strčil, pak se strhla bitka, detaily si nepamatuje, [REDAKCE] křičel – nůž. Do konfliktu se svědek zapojil s tím druhým, prali se [REDAKCE] a obžalovaný. Poté s poškozeným odešel do restaurace po jeho pobodání, neví, zda venku proběhl ještě nějaký konflikt. V restauraci byl asi 30 vteřin, žádný konflikt, dle jeho názoru ani proběhnout nemohl. To, jak se pral poškozený s obžalovaným, mohlo trvat tak 1 – 2 minuty.

Svěděk [REDAKCE] k věci uvedl, že spolu s obžalovaným přišli do restaurace Emeran slavit s kamarády Silvestra, pili alkohol. Při placení neměl [REDAKCE] najednou peněženku, venku vznikl nějaký problém, šel ven, kde byla skupinka lidí, dohadovali se, že něco ukradli. Jeden z nich napadl obžalovaného pěstí, až upadl a pak se strhla roztržka, byli napadeni. Viděl, jak do obžalovaného kopou, šlapou mu na hlavu, na tělo, na kotníky. Pak to přestalo, svědek zvedl obžalovaného a opřel ho u vstupu na terasu. Pak přijela policie a zatkli je. Slyšel v průběhu té bitky, že tam byl nůž, ale nic neviděl, sám byl napadený, byl tam zmatek. K průběhu konfliktu uvedl, že mu obžalovaný řekl, aby mu šel pomoci, že byl někým vyzván, aby šli ven. Konflikt, který se stal mezi obžalovaným a tím, kdo ho vyzval jít ven, neviděl. Když přišli ven, tak tam bylo asi čtyři až pět osob, došlo ke slovní roztržce kvůli tomu, že měli

něco ukrást, hájili se a najednou byli napadeni. Svědek se s někým pral, když se podíval, kde je [REDAKCE], tak ho viděl ležet na zemi. Domnívá se, že u obžalovaného byl poškozený a skupinka dvou či tří lidí. Obžalovaný ležel, poškozený [REDAKCE] na něm klečel, jakoby si chtěl na něj sednout. Byl slyšet řev, ale ne konkrétní slova. Slyšel něco o noži, přiběhl, nějak se to roztrhlo, zvedl obžalovaného, že ho odtáhne pryč, opět byli napadeni, šlo o strkanici a vše skončilo. Obžalovaný usínal, padal, nevěděl, kde je, nemohl chodit, stěžoval si na bolest hlavy. Od první rány ten konflikt mohl trvat asi 5 minut. Obžalovaný měl asi zlomený nos, nebo něco s lícnicí, zlomenou nohu, rozřízlý prst, ale hlavně se pořád motal a byl dezorientovaný. Když konflikt skončil, tak jim vyhrožovali, že si opsali údaje o obžalovaném, že si ho najdou. Před konfliktem, mu obžalovaný říkal, že se mu ztratila peněženka, pak se před příjezdem policie objevila, měli ji "oni". Svědek neví, proč začal konflikt, neví nic o problému s mobilem, žádný neviděl.

Svědčyně [REDAKCE] uvedla, že v dané restauraci pracuje jako servírka. Zná poškozeného [REDAKCE]. Došlo k tomu, že se jí ztratil telefon, napadlo ji, jestli telefon nevzal obžalovaný se svým kamarádem, protože byli u baru, řekla to svým kamarádům. Poškozený [REDAKCE] a svědek [REDAKCE] šli s nimi ven, aby zjistili, jestli ten telefon mají. Ven šli ti dva kluci a [REDAKCE] a [REDAKCE], ona zůstala uvnitř. Po nějaké době se šla ven podívat, co se tam děje. Viděla, jak se [REDAKCE] strká s tím jedním klukem a [REDAKCE] ležel na zemi s tím druhým. Byl tam ještě někdo, ale kdo neví. Jak leželi na zemi, tak [REDAKCE] říkal, že obžalovaný má nůž. Kolem nich nikdo nebyl, viděla na ně, nikdo do toho nezasahoval. Zavolala na [REDAKCE], aby jí šel pomoci dostat [REDAKCE] od toho kluka, protože se snažila je od sebe rozdělit, ale neměla na to sílu. Oni leželi na zemi, nějak se prali, strkali. Svědek [REDAKCE] přišel, odtrhli je od sebe. Že je [REDAKCE] poraněn si všimla ve chvíli, kdy ho s panem [REDAKCE] vedli pryč. [REDAKCE] si sahal na záda a ptal se, jestli tam něco nemá. Všimla si, že krvácí, že je pobodaný.

Znalec Mgr. Leonid Kushnarenko v rámci výslechu stvrdil závěry svého znaleckého posudku a po provedené rekonstrukci a simulaci skutkového děje podle verzí obžalovaného a poškozeného uvedl, že poškozený popisuje skutkový děj stručně s tím, že strčil do obžalovaného, došlo k pádu a zápasení na zemi. K verzi obžalovaného se přiklonil s tím, že vzhledem ke zranění, která byla objektivně u obžalovaného zjištěna, došlo k jednostrannému mlácení obžalovaného. Způsob jednání obžalovaného hodnotil tak, že se nejedná o zkušeného rváče, způsob útoku nožem charakterizoval jako amatérský. Kdyby obžalovaný chtěl, mohl vytáhnout nůž i dřív. Dle znalce „venkovní rváči“ používají nůž hned, vytahují ho hned na začátku konfliktu a ne v jeho průběhu, drží nůž pevným způsobem tak, aby nebyl vidět a hned jdou do útoku. Po porovnání fyzických proporcí obžalovaného a poškozeného znalec uvedl, že obžalovaný má delší ruce než poškozený, mohl tedy dosáhnout event. na oblast pravé lopatky.

Po rekonstrukci znalec uvedl, že popis průběhu skutkového děje s největší pravděpodobností byl takový, že obžalovaný byl udeřen do oblasti brady, ztratil vědomí, chytil poškozeného rukama, zavrával a spadli. V případě, že by poškozený do obžalovaného strčil, tak by obžalovaný poškozeného nestihl chytit za límec. V případě, že by obžalovaný dostal ránu od někoho třetího a ne od poškozeného, tak to by na jeho reakci nic neměnilo, spadl by na zem. Po dopadu na zem se ocitli poloze tváří v tvář, což odpovídá zraněním, a to, ať na sobě leželi, nebo jestli poškozený na obžalovaném seděl. Oba se shodují, že leželi,

seděli, zápasili. Podle verze obžalovaného dostával rány a posléze vytáhl nůž. K pozici, kdy obžalovaný leží na zemi a poškozený je nad ním, znalec uvedl, že ve větší výhodě je poškozený. I když má obžalovaný nůž v ruce, tak nůž lze lehce zablokovat. Osoba, která je ve spodní pozici může bránit osobě nad ní v odchodu tak, že ji bude přitahovat. Dle znalce není pravděpodobné, že se poškozený, namísto útočení, snažil odejít. Pokud by obžalovanému někdo držel levou ruku, tak by neměl šanci udržet poškozeného na sobě. Vítězné postavení má člověk, který je nahoře.

Dále znalec uvedl, že vzhledem ke zjištěným zraněním obžalovaného, na tohoto zaútočily dvě nebo tři osoby, vyloučil, že všechna zranění mu způsobil poškozený. K závěru, že tam bylo několik osob dospěl znalec z důvodu, že obžalovaný a poškozený se shodli v tom, že byli na sobě a poškozený mohl maximálně obžalovanému způsobit jenom zranění na tváři, nohu mu zranit určitě nemohl. Znalec uzavřel, že jednání obžalovaného vidí v rámci nutné obrany, kdy obžalovaný vyhodnotil situaci tak, že sáhnul pro zbraň na ochranu svých zájmů, resp. zdraví přiměřeně.

Ve věci byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství ke zranění poškozeného. Z tohoto je patrné, že poškozený [REDAKCE] utrpěl povrchní bodnou ránu kůže a podkoží vnitřní části pravé lopatkové krajiny a řeznou ránu levého boku, pronikající do podkoží, dlouhou zhruba 8 cm. Při útoku nožem vůči trupu poškozeného hrozilo proniknutí do tělesných dutin s poraněním hrudních a břišních orgánů, přičemž potencionálně hrozící poranění plic s vnitřním krvácením a zavzdušněním pohrudniční dutiny, proniknutí nože až do břišní dutiny s rizikem poranění střeva, vylitím jeho obsahu do břišní dutiny a následný rozvoj zánětu pobřišnice, by poškozeného ohrožovala na životě, eventuálně i s následkem smrti, když plic i střevo jsou důležitými orgány. Dle znalce obě rány mohly být způsobeny tímž nástrojem, zajištěný nůž je k jejich vzniku plně způsobilý. Poranění poškozeného nebylo závažné, bylo lehkého stupně, vážná porucha zdraví nevznikla, obě rány se během týdne zhojily pevnými jizvami, stehy mohly být po sedmi až deseti dnech odstraněny. Znalec uvedl, že charakter utrpěných poranění prokazuje jen malou sílu útoku nožem.

Z lékařských zpráv týkajících se obžalovaného vyplývá, že utrpěl dislokovanou zlomeninu vnějšího kotníku vlevo, zlomeninu spodiny očníce vlevo, otřes mozku, zhmoždění obličeje, řeznou ránu palce pravé ruky. Hospitalizován byl ode dne 01.01.2012 v 07,58 hod, (byl zadržen dne 01.01.2012 v 03,10 hod., eskortován k ošetření a propuštěn ze zadržení dne 01.01.2012 v 8.15 hod), hospitalizace trvala do 10.01.2012, pracovní neschopnost byla ukončena na žádost obžalovaného k 24.3.2012.

Důkazní situace je doplňována protokolem o ohledání místa činu s připojenou fotodokumentací, na které jsou mimo jiné zachyceny krevní stopy na oděvních součástech obžalovaného, ve sněhu před restaurací, nalezený předmětný nůž a zranění poškozeného [REDAKCE] na boku a zádech, protokoly o vydání věcí. Zajištěný nůž s oranžovou rukojetí (délka čepele 8 cm) je jako věcný důkaz, připojen v příloze spisu.

Na základě provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že obžalovaný po předchozím slovním konfliktu a vzájemné fyzické potyčce zaútočil nožem délky čepele 8 cm proti poškozenému [REDAKCE] a způsobil mu dvě bodné rány v pravé horní části zad a levého boku. Obžalovaný tuto skutečnost nepopírá, jeho doznání je v souladu s výpovědí poškozeného i

v souladu s ostatními důkazy, zejména znaleckými posudky. Jednání obžalovaného bylo v rámci podané obžaloby kvalifikováno jako pokus těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, § 145 odst. 1 tr. zákoníku.

Při právním hodnocení zjištěného skutkového děje soud věnoval zvláštní pozornost obhajobě obžalovaného, že jednal v nutné obraně. Pro posouzení, zda určité jednání splňuje podmínky § 29 tr. zák., o nutné obraně, je rozhodující, zda obrana nebyla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Trestní zákon nestanoví hranice pro určení mezi nutné obrany, soud proto zvažoval všechny rozhodné skutečnosti, zejména intenzitu útoku a obrany i všechny další okolnosti případu.

V tomto směru se neztotožnil se závěry uvedenými v podané obžalobě, že útoku nožem předcházelo pouze strkání mezi obžalovaným a poškozeným, který žádnou zbraň u sebe neměl, a proto nelze jednání obžalovaného považovat za nutnou obranu podle § 29 odst. 1 tr. zákoníku ani v případě, že by se obžalovaný bránil jednání poškozeného, neboť tato obrana byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku (§ 29 odst. 2 tr. zákoníku).

Vybočení z mezí nutné obrany nelze dovozovat jen z toho, že se obžalovaný bránil zbraní proti neozbrojenému útočníkovi. Nesplnění podmínek nutné obrany nelze dovozovat ani z té skutečnosti, že se obžalovaný nevyhnul útoku jinak, než použitím obrany (nikdo není povinen ustupovat před neoprávněným útokem na zájmy chráněné trestním zákonem). Z dikce zákonného ustanovení vyplývá, že o nutnou obranu jde i tehdy, jestliže osoba činem jinak trestným odvrací přímo hrozící útok namířený proti tělesné integritě. Podstatou nutné obrany je snaha odvrátit nebezpečí, které vyvolal útok, jenž směřuje proti zájmu chráněnému trestním zákonem, a to činem, který by jinak byl označen za trestný čin, namířeným proti útočníkovi. Proto ten, kdo útok odvrací, chrání tytéž zájmy, které chrání trestní zákon sám, nejedná proti účelu trestního zákona, nýbrž ve shodě s ním.

Pro posouzení, zda obžalovaný jednal v rámci nutné obrany či nikoli, zvažoval soud, proti čemu, tj. proti jakému útoku na zájmy chráněné trestním zákonem jeho obrana směřovala. V daném případě poškozený a ostatní neztotožněné osoby fyzicky útočili takovým způsobem proti obžalovanému, že bylo fakticky ohroženo jeho zdraví (což zcela nepochybně vyplývá z lékařských zpráv ohledně zdravotního stavu obžalovaného, kde jsou utrpěná zranění objektivně popsána). Není možné usoudit na vybočení z mezí nutné obrany pouze z toho, že obžalovaný, který odvracel útok na své zdraví a život, svým jednáním ublížil jinému na zdraví. Nutná obrana je dle soudní judikatury přípustná proti útoku přímo ohrožujícímu jakýkoli zájem chráněný trestním zákonem.

Dále se soud zabýval způsobem obrany obžalovaného a její hranice, když měl na mysli, že nutná obrana je vyloučena, byla-li zcela zjevně nepřiměřená povaze a nebezpečnosti útoku. Nepoměr obrany a útoku musí být očividný a mimořádně hrubý. Pokud nejsou splněny všechny podmínky nutné obrany, jde o vybočení z jejích mezí. Za nutnou obranu nelze považovat jednání obránce, které zcela jasně, očividně a nepochybně neodpovídá všem rozhodným okolnostem charakterizujícím způsob útoku. Útokem je úmyslné jednání člověka - protiprávní čin, který však nemusí být nutně činem trestným. Při posouzení způsobu útoku soud zvážil nejen způsob provedení útoku ze strany samotného poškozeného, ale i další okolnosti, zejména součinnost dalších osob doprovázejících poškozeného. Útok musí hrozit přímo, bezprostředně nebo trvat, nesmí být přerušen ani ukončen. Limitní moment nutné

obranu je tedy dán okamžikem, kdy pominulo nebezpečí pro zájmy chráněné trestním zákonem, nebo tyto zájmy jsou již porušeny a nehrozí nebezpečí dalších škod.

Z konkrétních skutečností je patrné, že obžalovaný použil nůž v okamžiku, kdy útok trval, k jeho přerušení došlo až následně po použití nože a jeho použití není zcela zjevně nepřiměřené. Ve smyslu ustanovení § 29 tr. zák. nesmí být nutná obrana ve vztahu ke způsobu útoku **zcela zjevně nepřiměřená**, a contrario tudíž může být nepřiměřená nebo zjevně nepřiměřená. Zákon připouští, aby obránce použil i podstatně důraznější prostředek než útočník a také, aby způsobil citelně závažnější následek, než jaký hrozil z útoku (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.2.2007, sp. zn. 5 Tdo 162/2007, publikované pod č. 20/2008 Sb. rozh. tr.).

V daném případě má soud za prokázané, že obžalovaný primárně použil zbraň k zastrašení, o čemž svědčí především úchop nože a malá intenzita síly při útoku. U nutné obrany není podmínkou subsidiarita, tedy že se bránící mohl vyhnout útoku jinak. Přiměřenost obrany soud hodnotil především s ohledem na intenzitu útoku a intenzitu vlastní obrany. Je přitom na místě zmínit, že již v rámci úpravy § 13 tr. zákona č. 140/1961 Sb. provedené zákonem č. 290/1993 Sb. bylo zdůrazněno posuzování nutné obrany z hlediska subjektivního stavu obránce, tedy jak se mu jevila v době hrozícího nebo trvajících útoku. Podle důvodové zprávy k tomuto zákonu bylo jeho smyslem rozšíření mezi nutné obrany, což v praxi znamená zúžení výčtu okolností, které musí brát obránce v úvahu, a tím jeho menší zatížení při rozhodování o způsobu obrany.

Přiměřenost nutné obrany je nutné tedy hodnotit i s přihlédnutím k subjektivnímu stavu osoby, která odvracela útok, tj. podle toho, jak se čin útočníka jevil tomu, kdo jej odvracel. Je zjevné, že obrana musí být, má-li být způsobilá k jistému odvrácení útoku bez rizika pro napadeného, silnější než útok. V daném případě má soud za prokázané, že obžalovaný použil zbraň za účelem ukončení útoku na svou osobu, o čemž svědčí především úchop nože a malá intenzita síly při útoku, za situace, kdy útok vůči své osobě vnímal jako přímo jej ohrožující. Popisoval počínající ztrátu vědomí, nemožnost dýchat a silnou bolest v kotníku levé nohy. Skutečnost, že obžalovaný použil na obranu proti poškozenému, který nebyl ozbrojen, zbraň, nevylučuje naplnění podmínek nutné obrany a nejedná se o obranu zcela zjevně nepřiměřenou způsobu útoku. To, že obžalovaný vyhodnotil celkovou situaci jako jeho ohrožující, sáhl po noži v sebeobraně, bodl a řízl, je klasický případ nutné obrany ve smyslu ustanovení § 29 tr. zák.

Stav nutné obrany je důvodem vylučujícím nebezpečnost činu pro společnost i jeho protiprávnost, takže čin provedený v nutné obraně není trestným činem a nemůže být postižen trestem ani jinou sankcí. Soud proto obžalovaného podle § 226 písm. b) tr. řádu obžaloby zprostil tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno a poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů od doručení písemného vyhotovení rozsudku. Odvolání se podává prostřednictvím Okresního soudu v Mostě ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Odvolání má odkladný účinek.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci,

poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody (§ 246 odst. 1 tr. řádu).

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že je výrok nesprávný nebo že chybí. (§ 246 odst. 2 tr. řádu)

Odvolání musí být ve stanovené lhůtě, nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu I. Stupně, podle § 251 tr. řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán, a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy (§ 249 odst. 1 tr. řádu).

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i z části, ve prospěch nebo neprospěch obviněného. (§ 249 odst. 2 tr. řádu).

V neprospěch obžalovaného může rozsudek odvoláním napadnout jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného.

Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo jeho způsobilost je omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

V Mostě dne 30. května 2013

Mgr. Petra Stará, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Lusková